

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Šťastného a soudců JUDr. Jany Jirmářové a Mgr. Martina Řezníčka ve věci žalobce: **NADOKO, s.r.o.**, IČ: 47454369, se sídlem Turnov, Vesecko 420, zast. JUDr. Lucíí Horčíčkovou, advokátkou v Praze 6 – Bubeneč, Puškinovo nám. 14, proti žalovanému: **1) NEDAMAX, s.r.o.**, IČ: 28915992, se sídlem Praha 3, Bořivojova 878/35, **2) Miloslav P.**, nar. xxx, bytem xxx zast. JUDr. Olenou Cvetlerovou, advokátkou v Praze 5, Ke Klimentce 42, **3) Luboš V.** nar. xxx, bytem xxx, o zaplacení částky **36.734,40 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 27.3.2013, č.j. 12EC 61/2012-53,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se v zamítavém výroku II. o věci samé (vůči druhému žalovanému) a ve výroku IV. o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi žalobcem a druhým žalovaným **zrušuje** a v tomto rozsahu se věc **vrací** soudu I. stupně k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalovaným 1) a 3) solidární povinnost zaplatit žalobci částku 36.734,40 Kč s vyčísleným příslušenstvím (výrok I.), žalobu vůči druhému žalovanému zamítl (výrok II.), žalovaným 1) a 3) uložil povinnost zaplatit solidárně žalobci na náhradě nákladů řízení částku 17.865,50 Kč (výrok III.) a žalobci uložil povinnost zaplatit druhému žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 15.669,50 Kč (výrok IV.).

Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal, aby žalovaným byla uložena solidární povinnost zaplatit mu žalovanou částku. V odůvodnění žaloby žalobce uvedl, že na základě objednávky přepravy č. N 508 ze dne 18.10.2011 provedl pro prvního žalovaného mezinárodní přepravu zboží z Itálie do České republiky. Termín nakládky byl sjednán na 19.10.2011 v Itálii a termín a místo vykládky byl sjednán na 21.10.2011 v České republice. Přepravné bylo sjednáno ve výši 1 200 EUR bez DPH. Přeprava byla provedena bezvadně a včas, což dokládají mezinárodní nákladní listy č. 6535 a 6536 potvrzené příjemcem. Na základě provedené přepravy vystavil žalobce žalovanému dne 2.11.2011 fakturu č. 3114178 na částku 1 440 EUR včetně DPH (35.820,- Kč; počítáno kurzem 1 EURO = 25,510 Kč k 2.1.2012), splatnou dne 2.1.2012. Žalovaný úhradu za přepravu nezaplatil. Žalovaní 2) a 3) jsou statutárními orgány prvního žalovaného, přičemž druhý žalovaný byl statutárním orgánem do 18.10.2011 a třetí žalovaný od 18.10.2011. Žalovaní 2) a 3) porušili své

povinnosti statutárního orgánu, když nepodali na prvního žalovaného insolvenční návrh, přestože měli při náležitě pečlivosti vědět o platební neschopnosti prvního žalovaného, která zde byla již v době objednávky přepravy.

Druhý žalovaný navrhl zamítnutí žaloby ve vztahu k jeho osobě a namítal, že v době, kdy by mohla vzniknout jeho odpovědnost za škodu, již nebyl statutárním orgánem prvního žalovaného.

Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že podle mezinárodních nákladních listů byla na základě objednávky 1. žalovaného řádně provedena přeprava v období od 19. do 21.10.2011, tak jak tvrdil žalobce. K uzavření přepravní smlouvy došlo až prováděním přepravy, tedy dne 19.10.2011. Na základě řádně provedené přepravy fakturoval žalobce prvnímu žalovanému částku 1 440 EUR včetně DPH (tj. 35.820,- Kč při kurzu 25,510 Kč za 1 euro ke dni splatnosti faktury 2.1.2012), avšak první žalovaný úhradu za přepravu nezaplatil. Druhý žalovaný byl jednatelem prvního žalovaného do 18.10.2011 a třetí žalovaný byl jednatelem prvního žalovaného od 18.10.2011. Soud I. stupně posuzoval věc po právní stránce podle úmluvy CMR, která byla v České republice publikována pod č. 11/1975 Sb., a která má přednost před vnitrostátní úpravou. Vzhledem k tomu, že první žalovaný nezaplatil žalobci sjednanou úhradu za provedenou přepravu, soud I. stupně žalobě proti prvému žalovanému vyhověl včetně požadovanému příslušenství (§ 369 odst. 1 obch. zák.). Soud I. stupně závázal k solidárnímu plnění spolu s prvním žalovaným i třetího žalovaného, neboť se jedná o osobu, která byla v době vzniku závazku prvního žalovaného jeho statutárním orgánem, a z vyrozumění policie ČR ze dne 7.1.2013, č.j. KRPL-48978-69/Tč-2012-180181-83 se podává, že tato osoba nevykonávala svou funkci statutárního orgánu řádně, o prvního žalovaného se nezajímala, ačkoliv při jednání s náležitou pečlivostí by musela zjistit, že první žalovaný je v platební neschopnosti. Tím třetí žalovaný porušil svou povinnost stanovenou v § 98 zákona č. 108/2006 Sb., a proto podle § 99 odst. 1 zákona č. 108/2006 odpovídá žalobci za vzniklou škodu. Výše škody pak odpovídá sjednané úplatě za provedenou přepravu.

Ve vztahu k druhému žalovanému soud I. stupně shledal, že druhý žalovaný není pasivně věcně legitimován ve sporu, neboť k uzavření přepravní smlouvy došlo fakticky až prováděním přepravy, tedy dne 19.10.2011, avšak druhý žalovaný již k tomuto dni statutárním orgánem prvního žalovaného nebyl, a proto za vzniklou škodu žalobci neodpovídá.

Povinnosti k náhradě nákladů řízení pak stanovil podle výsledku řízení (§ 142 odst. 1 o.s.ř.).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včas odvolání do výroků II. o zamítnutí žaloby ve vztahu k druhému žalovanému a IV. o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi žalobcem a druhým žalovaným. Poukazoval na povinnosti a odpovědnost statutárních orgánů podle § 98 a § 99 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb. (insolvenční zákon). Objednávka přepravy ze dne 18.10.2011 byla učiněna v době, kdy byl statutárním orgánem prvního žalovaného druhý žalovaný. Podle vyrozumění policie ČR ze dne 7.1.2013 je patrné, že první žalovaný je ve smyslu § 3 insolvenčního zákona v úpadku, což vyplývá i z vystavených objednávek přeprav prvního žalovaného do 18.10.2011. Žalování 2) a 3) se před policejním orgánem shodně

vyjádřili v tom smyslu, že byli v minulosti kontaktováni, zda si chtějí přivydělat, resp. zda může být na ně převedena firma. Tuto nabídku za úplatu využili. Zároveň vypověděli, že účetnictví prvního žalovaného nikdy nevedli a neměli k dispozici. Žalobce má za to, že tak, jak soud I. stupně uznal odpovědnost třetího žalovaného, tak i druhý žalovaný dlouhodobě porušoval své zákonné povinnosti statutárního orgánu – jednatele ve smyslu § 135 obch. zák. Druhý žalovaný neplnil svou zákonnou povinnost podle § 98 insolvenčního zákona a dopadá na něj odpovědnost za škodu podle § 99 odst. 1 insolvenčního zákona, neboť nejednal s péčí řádného hospodáře, když veškeré povinnosti statutárního orgánu dlouhodobě neplnil a za formální jmenování do funkce statutárního orgánu přijal pouze úplatu. Objednávka přepravy dne 18.10.2011 byla učiněna s úmyslem tuto přepravu neuhradit, neboť první žalovaný se nacházel v té době již v úpadku, avšak statutární orgán nesplnil svou povinnost a nepodal insolvenční návrh. Navrhl, aby byl rozsudek soudu I. stupně v napadeném zamítavém výroku II. o věci samé ve vztahu k druhému žalovanému změněn tak, že i druhému žalovanému bude uložena povinnost zaplatit solidárně dlužnou částku. Druhý žalovaný se k odvolání nevyjádřil.

Odvolací soud přezkoumal v mezích podaného odvolání napadený rozsudek, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 věta první, § 212a odst. 1, 3, 5 o.s.ř.), a shledal odvolání důvodným.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., ve znění do 31.12.2011 (dále jen „insolvenční zákon“), dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, je povinen podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležitě pečlivosti měl dozvědět o svém úpadku ve formě platební neschopnosti. Podle odstavce 2 povinnost podle odstavce 1 mají i zákonní zástupci dlužníka a jeho statutární orgán a likvidátor dlužníka, který je právnickou osobou v likvidaci. Je-li těchto osob více a jsou-li oprávněny jednat jménem dlužníka samostatně, má tuto povinnost každá z nich. Insolvenční návrh podávají jménem dlužníka.

Podle § 99 odst. 1 insolvenčního zákona, osoba, která v rozporu s ustanovením § 98 nepodala insolvenční návrh, odpovídá věřiteli za škodu nebo jinou újmu, kterou způsobí porušením této povinnosti.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že podnikatelské subjekty byly (od 20.7.2009, kdy nabyl účinnosti zákon č. 217/2009 Sb., kterým byl novelizován insolvenční zákon) do 31.12.2011 povinny podat na sebe návrh na zahájení insolvenčního řízení, pokud zjistili svůj úpadek ve formě platební neschopnosti (nikoliv však ve formě předlužení). Definice úpadku je pak stanovena v § 3 insolvenčního zákona.

Pro posouzení odpovědnosti druhého žalovaného za škodu vzniklo žalobci neuhrazením pohledávky prvním žalovaným za provedenou přepravu na základě objednávky prvního žalovaného ze dne 18.10.2011 je podstatné, zda byl první žalovaný již za působení druhého žalovaného jako jednatele v úpadku z důvodu platební neschopnosti a zda druhý žalovaný jakožto statutární orgán prvního žalovaného – jednatel porušil svou povinnost v době svého působení jako jednatele (do 18.10.2011) podat při náležitě pečlivosti výkonu funkce jednatele insolvenční návrh na prvního žalovaného z důvodu platební neschopnosti prvního žalovaného. Jestliže první žalovaný vykazoval za působení druhého žalovaného jako

jednatele znaky úpadku v podobě platební neschopnosti a druhý žalovaný nejednal s náležitou péčí a nepodal již v té době (za svého působení jako jednatele) insolvenční návrh na prvního žalovaného, pak by takovéto jednání druhého žalovaného bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody spočívající v následném neuhrazení pohledávky prvním žalovaným za smlouvenou přepravu.

Není přitom významné, že druhý žalovaný již nebyl jednatelem prvního žalovaného v době provedení přepravy, z čehož mylně vycházel soud I. stupně při svém závěru o nedostatku věcné pasivní legitimace druhého žalovaného. Rozhodné je, zda za trvání funkce jednatele druhého žalovaného byl první žalovaný v úpadku ve formě platební neschopnosti a zda druhý žalovaný (při náležité pečlivosti) nepodal insolvenční návrh pro tuto platební neschopnost prvního žalovaného.

Protože se soud I. stupně z tohoto pohledu věcí nezabýval, je jeho rozhodnutí nesprávné. Odvolací soud proto z těchto důvodů zrušil rozsudek soudu I. stupně v napadených výrocích II. a IV. ve vztahu mezi žalobcem a druhým žalovaným podle § 219a odst. 1 písm. a) o.s.ř.), a v tomto rozsahu věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení (§ 221 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.).

V dalším řízení se soud I. stupně bude řídit právním názorem odvolacího soudu (§ 226 odst. 1 o.s.ř.). V případě potřeby soud I. stupně splní poučovací povinnost podle § 118a o.s.ř., a to zejména ke skutečnostem, zda první žalovaný byl již v době působení druhého žalovaného jako jednatele prvního žalovaného v úpadku ve formě platební neschopnosti (zde bude poučovací povinnost směřovat k žalobci) a zda druhý žalovaný postupoval s náležitou pečlivostí a případně zda podal insolvenční návrh z důvodu platební neschopnosti prvního žalovaného (zde bude poučovací povinnost směřovat k druhému žalovanému).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e n í** odvolání ani dovolání přípustné.

V Praze dne 6. prosince 2013

JUDr. Aleš Šťastný, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Bc. Tereza Nová